

Julius:

Německá armáda na podzim 1936.

Německo pokračovalo v uplynulém roce nezmenšeným tempem v budování své armády.

Předmětem tohoto článku budou změny v armádě v tomto roce nastalé a nynější její stav.

Pro stručnost nebudu opakovat údaje, uveřejněné ve VR. č. 12/1935, str. 1455/311, doplním je jen, a kde třeba, opravím.

Předem se však chci aspoň letmo zmínit o dvou důležitých událostech, k nimž v tomto roce došlo, t. j. o obsazení Porýní 7. března a zavedení 2leté presenční služby 24. srpna.

O obsazení Porýní a o jeho politických důsledcích bylo psáno dosti. Vojensky vypadalo obsazení Porýní asi takto:

Z přilehlých oblastí bylo vzato několik velitelství pěších a dělostřeleckých pluků, 19 praporů, 13 lehkých i těžkých dělostřeleckých oddílů, dále něco leteckých DPL., ženijních a telegrafních útvarů. V Porýní samém byly útvary Landespolizei, od roku 1933 tam rozložené, přeměněny na pěší pluky. Podle nejrozumnějších údajů zahraničního tisku můžeme je-

jich sílu odhadnout též asi kolem 20 praporů. Něco málo útvarů bylo nově postaveno. Všechny tyto útvary byly podřízeny čtyřem nově utvořeným velitelstvím divisí (Düsseldorf, Frankfurt/M., Heidelberg a Stuttgart-Karlsruhe). Divise byly podřízeny sousedním armádním sborům (V., VI., IX.).

Divise takto vytvořené byly značně nehotové, nestejně silné; divise v přilehlých částech říše, jež své útvary do Porýní odeslaly, musily se bez nich obejít, zdá se, až do podzimu m. r.

S hlediska organizačně vojenského je tedy na obsazení Porýní vidět nápadné známky improvisace, což by potvrzovalo zprávy, uveřejněné v mimoněmeckých časopisech, že nejvyšší místa v armádě nebyla na tento krok v této době ještě připravena.

Zavedení dvouleté presenční služby.

24. srpna 1936 bylo vydáno nařízení, jímž se zavádí dvouletá presenční služba. Prováděcí nařízení zároveň vydaná nařizují ponechat v presenční službě ročník 1914, pokud jeho příslušníci slouží první rok, a dobrovolníky mladších ročníků; příslušníci ročníků starších byli propuštěni po 12měsíční presenční službě.

Jako důvody uváděl oficiální tisk:

snížení věkových hranic branců v SSSR.,
okolní státy mají vesměs dvouletou službu,
období krise v pohotovosti armády, slouží-li jen jeden ročník,
presenční službu budou teď nastupovat t. zv. válečné ročníky,
požadavkem je vycvičit brance, aby si dovedli samostatně počínat
v boji, a na to jeden rok nestačí,
Německo nemá brannou výchovu jako sousední státy (?!),
starší ročník lehce dodá potřebné instruktory.

Zavedení dvouleté presenční služby znamená velké zvýšení pohotovosti armády, vyplývající z vysokých počtů.

Branný zákon

v roce 1935/36 v podstatě měněn nebyl. Za více méně formální změnu možno pokládat vyškrtnutí odstavce branného zákona, v němž byla zmínka o demilitarizovaném pásmu.

§ 15 (Arische Abstammung) byl změněn vzhledem k rasovým zákonům, přijatým v Norimberku v září 1935. V podstatě je to jen drastičtější vyjádření dosavadních ustanovení: Žid (ein Jude) nemůže vykonávat vojenskou službu, míšenci (Jüdische Mischlinge) nemohou se stát představenými, služba židů za války bude upravena.

Doplňování armády.

Nařízení, vydaná na jaře 1935, byla upravena tak, aby bylo možno provést rozsáhlou agendu v čase poměrně velmi krátkém. Na tento rok byla nařízení upravena, jak se zdá, definitivněji.

Není možno uvádět podrobnosti, zajímavé je ustanovení o t. zv. Aushebung, jež je jakýmsi druhým odvodem a přezkoušením podkladů pro repartici, název by se dal přeložit nejlépe slovem třídění. Přibližně v srpnu, po provedení repartice nováčků, svolají Wehrbezirkskommando

(DOV.) odvedené brance k nové prohlídce. Doplňovací velitelství připraví seznamy, v nichž jsou zařaděny za sebou jednotlivé kategorie branců:

dobrovolně se hlásící,

schopní 1,

schopní 2,

branci, jejichž žádosti o odklad nemohlo být vyhověno,

schopní s chybami (bedingt tauglich),

branci, kteří v mob. nebudou pravděpodobně k dispozici.

Branců posledních dvou i tří kategorií není již třeba k doplnění normálních jednotek, jsou podrobeni jen krátkodobému výcviku u t. zv. Ergänzungseinheiten.

Ustanovení o poslední kategorii zabráňuje tomu, aby armáda pracně necvičila brance, z nichž by v mobilisaci nic neměla.

Oblasti doplňovací služby byly změněny v březnu 1936, kdy si změnu vyžádalo zrušení demilitarizovaného pásma, a znovu pak k 6./10. 1936.

Po poslední úpravě existují tyto teritoriální Ersatzdienststellen:

12 Wehrkreisů (oblastí sborů),

32 Wehrratsinspektion,

275 Wehrbezirkskommando, v každém 2—4 Wehrmeldeamty.

Wehrratsinspektion v mnohých případech odpovídá ubytovacímu prostoru jedné pěší divise a také s touto divisí spolupracuje.

Jednotky se doplňují z velké části teritoriálně, ale velmi mnoho branců z Porýní slouží též na př. ve Slezsku atd.

Výcvik záloh.

Důstojníci v záloze. Ve vojenských studiích se počítá stále s důstojníky za války vycvičenými, výcvik mladších ročníků, jenž započal teprve po zavedení všeobecné branné povinnosti, potrvá několik let. Výcvik schopných aspirantů z ročníků, jež ušly všeobecné branné povinnosti, 1900—1913, byl v létě m. r. upraven na základě dobrovolné služby a dobrovolného závazku k dalším cvičením.

Mužstvo ročníku 1913 a starších je cvičeno v dvouměsíčních kurzech u t. zv. Ergänzungseinheiten. Tyto útvary (prapory, baterie) zaujímají zvláštní postavení, jejich číslování na př. neodpovídalo číslování pluků.

Mírové počty.

Důstojníci. Potřebného počtu důstojníků stále ještě asi není dosaženo; mnoho míst zastávají důstojníci reaktivovaní.

Výcvik dorostu je velmi uspíšen: 9 měsíců u útvaru, 10 měsíců v Kriegsschule, 4 měsíce ve Waffenschule, t. j. učilišti příslušné zbraně, zakrátko nato jmenování poručíkem.

Aspiranti jsou vybírání co možno mladí, je jim usnadněn přechod z nejvyšší třídy střední školy k vojenskému útvaru, v mnohých případech s prominutím maturitní zkoušky.

Počet důstojnického dorostu ve 4 Kriegsschulen byl v létě 1936 odhadován celkem na 2000 žáků; ti budou jmenování poručíky v dubnu 1937.

Počty mužstva v jednotkách. Zavedení dvouleté presenční služby se nezbytně projeví v stálých vysokých počtech jednotek. Letos v říjnu nastoupil presenční službu zbytek ročníku 1914 a jen ¼ ročníku 1915, ač branný zákon stanoví, že budou povoláváni branci 20letí. Tím se tvoří jakási záloha pro dobu nástupu válečných ročníků.

Mírové složení německé pozemní armády v říjnu 1936.

Gruppenkommando 1 (Berlin)	Gruppenkommando 2 (Kassel)	Gruppenkommando 3 (Dresden)	Ostatní:
I. Armeekorps Königsberg: 1. Division Insterburg, 11. „ Allenstein, 21. „ Elbing. ¹⁾	V. Armeekorps Stuttgart: 5. Division Ulm, 25. „ Ludwigsburg, 35. „ Karlsruhe.	IV. Armeekorps Dresden: 4. Division Dresden, 14. „ Leipzig, 24. „ Chemnitz.	Panzertruppen: Kommander der Panzertruppen, Berlin: 1. Panzerdivision Weimar, 2. „ Würzburg, 3. „ Berlin, Aufklärungsbrigade Berlin.
II. Armeekorps Stettin: 2. Division Stettin, 12. „ Schwerin, 32. „ Köslin.	VI. Armeekorps Münster: 6. Division Bielefeld, 16. „ Münster, 26. „ Köln.	VII. Armeekorps München: 7. Division München, 10. „ Regensburg, 17. „ Nürnberg, 27. „ Augsburg, Gebirgsbrigade München. ²⁾	
III. Armeekorps Berlin: 3. Division Frankfurt/O. 23. „ Potsdam.	IX. Armeekorps Kassel: 9. Division Giessen, 15. „ Frankfurt/M. 29. „ Erfurt.	X. Armeekorps Hamburg: 20. Division Hamburg, 22. „ Bremen, 30. „ Lübeck.	Kavallerie: Inspektion der Kavallerie Berlin: Höh. Kav. Offz. 1 - Berlin, „ „ „ 2 - Hannover, „ „ „ 3 - Bamberg, Reiterbrigade Insterburg,
VIII. Armeekorps Breslau: 8. Division Oppeln, 18. „ Liegnitz, 28. „ Breslau	XII. Armeekorps Wiesbaden: 33. Division Darmstadt, 34. „ Koblenz, 36. „ Kaiserslautern	XI. Armeekorps Hannover: 13. Division Magdeburg, 19. „ Hannover, 31. „ Braunschweig	11. Kavallerie-Rgt. na vlastním území říše, podřízený arm. sborům.
4 sbory, 11 divisí	4 sbory, 12 divisí	4 sbory, 13 divisí, 1 hor. brig.	

1) Marienburg? 2) Garmisch Partenkirchen?

Všichni branci, narození 1914 a mladší, procházejí před nastoupením voj. služby 6měsíční službou v t. zv. Reichsarbeitsdienstu. Je to originální uskutečnění velmi důkladné branné výchovy, ač se oficiální prohlášení to-muto označení vyhýbají.

Od října 1936 do počátku října 1937 absolvuje tuto pracovní službu přes 400.000 branců, schopných vojenské služby, od podzimu 1937 do podzimu 1938 asi 500.000 branců, v dalším roce ještě více.

Aby těchto počtů, stanovených pro Reichsarbeitsdienst, bylo dosaženo, bude nezbytno povolát ročně více než jeden z příštích válečných ročníků.

Není možno říci, že tyto počty budou úplně podrobeny plnému dvouletému výcviku, připočteme-li však osoby z povolání (poddůstojníky), je možné, že se počet osob ve zbraní v příštích letech bude blížit 1 milionu.

V tom je započteno i námořnictvo a velmi silné letectvo (s DPL.); přes to bude pro pozemní armádu ještě tolik, že divise, bude-li zachován nynější počet, budou na neobyčejně vysokých počtech a velmi pohotové.

Organisace armády.

Nejvyšší velení.

V hlavním štábu byly opět zavedeny předválečné funkce Oberquartiermeisterů, zatím I. až III.

Vyšší velitelství a vyšší jednotky.

Přehled udává tabulka, sestavená podle nejrozumnějších údajů mimo-německého tisku. Je možno, že některé údaje tabulky neodpovídají skutečnosti. V Německu se zásadně neuveřejňují přesné údaje o mírové organisaci, je však jisto, že celkového zamýšleného rámce armády, ohlášeného 16. března 1935, 12 sborů s 36 divisemi, bylo na podzim 1936 dosaženo, i když snad některým divisím ještě schází něco do úplnosti.

Vytvořením nového XI. sboru nabyla oblast, podléhající Gruppenkommandu 3 (Drážďany) územní souvislosti. Až dosud jeho X. sbor (Hamburg) byl oddělen.

Armádní útvary.

K armádním útvarům by bylo možno zatím snad počítat 9 mot. kulometných praporů, rozložených na západních i východních hranicích říše.

Sborové útvary.

Mírové sbory mají po 1 mot. ženijním praporu, 1 mot. telegrafním oddílu a 1 automobilním oddílu; možno počítat též s oddílem protitankových kanonů a se sborovým dělostřelectvem jakož i mot. PO.

Pěší divise.

Možno počítat asi s touto organizací pěší divise (při cvičeních a p.): velitelství divise se štábem a útvary stanu,

3 pěší pluky,

velitel dělostřelectva, jemuž podléhá

lehký dělostřelecký pluk se 3 oddíly 10 cm houfnic,

1 těžký oddíl (hip.) s 1 bat. 10 cm kan. a 2 bat. 15 cm houfnic,

1 děl poz. oddíl o 3 bateriích,

1 Aufklärungsabteilung, jehož složení není asi ještě jednotné:

a) 1 jezd. esk., 1 cykl. rota, 1 četa kul., 1 četa OA. a 1 četa protitankových kanonů;

b) 2 motocykl. roty, 1 četa OA. po 1 četě mot. kul., min. a protitankových děl;

c) nebo kombinace mezi typy a) a b).

V míru jsou prvky PO. sdruženy v jezdeckých plucích (Kavallerie Rgt.).

1 Panzerabwehrabteilung o 3 rotách (celkem 27 protitankových děl 3.7 cm);

1 Pionierbataillon o 3 rotách, z nich 1 mot., 1 Pioniergerätestaffel, 1 Brückenkolonne, 1 leichte Pionierkolonne;

1 Nachrichtenabteilung s 1 telefonní a 1 radiotelegrafní rotou; služby: zdravotnický oddíl, dopravní a jiné služby.

Horská brigáda má:

2 horské pěší pluky (Gebirgsjägerregiment),

1 hor. děl pluk (o 2 oddílech hor. kanonů 7.5 cm),

1 hor. žen. prapor,

1 hor. tel. rotu atd.

Útočná vozba.

Velitelství obrněných vojsk v Berlíně podléhají 3 divise ÚV. (Panzerdivision) a 1 Aufklärungsbrigade. I velmi seriosní zahraniční tisk označuje stále častěji, že počet divisí ÚV. je již vyšší a bude stále rozmnožován, dokonce i časopis Times, jinak po této stránce velmi zdržlivý, odhaduje budoucí počet jich na 12 (Times, 21./10. 36).

Složení útvarů ÚV. není ještě asi definitivní, ve výzbroji jsou dosud jen lehké kulometné tanky (s 2 kul. 7.9 mm).

Možno počítat s tímto složením divise ÚV.:

velit. divise se štábem,

tanková brigáda:

2 pluky tanků po 2 oddílech po 4 rotách,

střelecká brigáda:

střelecký pluk (mot.) o 2 praporech,

motocyklistický prapor,

divisní útvary:

oddíl protitankových děl (3 roty, 27 děl 3.7 cm),

mot. přezvědný oddíl,

mot. leh. děl. pluk o 2 oddílech 10 cm houf.,

mot. spoj. prapor o 2 radiotel. rotách;

pravděpodobně též 1 mot. žen. rota a služby, hlavně dopravní.

Počítá se s přidělením

1 pozorovací letky o 9 let. a

1 lehkého oddílu PL. (20 mm kul.).

Celkový počet vozidel v divisi ÚV. se udává na 2000.

Divise s touto organizací a výzbrojí se hodí pro nejružnější samostatné úkoly ve válce pohybné.

Vybudování tankových jednotek a svazů pro podporu útoku na nepř. postavení, jak se zdá, dosud řešeno nebylo.

Jezdecké vyšší jednotky.

Nejvyšším velitelstvím jezdeckta je Inspektion der Kavallerie v Berlíně.

Dále bylo zřízeno několik jezdeckých velitelství (Höherer Kavallerie Offizier), jímž jsou podřízeny jezdecké pluky rozložené na vlastním území říše.

Ve Vých. Prusích existuje samostatná jezdecká brigáda (Reiterbrigade) s 3 pluky (Reiterregt.), 1 cyklistickým praporem, 1 jezd. děl. oddílem atd.

Organisace jednotlivých zbraní a výzbroj.

Pěchota.

Minometná (13.) rota pěšího pluku byla přejmenována na Infanterie Geschütz Komp., rota pěchotních děl. Není možno říci, zda to znamená i přezbrojení nějakou moderní zbraní.

Jezdecktvo.

Jezdecká brigáda ve Vých. Prusích — viz výše.

Na vlastním území říše je rozloženo 11 samost. jezdeckých pluků (Kavallerie Rgt., na rozdíl od Reiterregt. ve Vých. Prusích). Tyto pluky budou mít též určitou složku cyklistickou a jiné složky potřebné k postavení divisních SPO.

Zatím je udávána jejich organisace takto:

velit. se štábem a spoj. četou,

4 jezd. esk. (po 9 leh. kul.),

1 kul. esk. s 12 těž. kul.,

1 těžkou esk., mot., s 1 četou minometů (2 mint. 75 cm),

1 četou protitankových kanonů (3 kan. 37 cm), 1 četou zákopníků a 1 četou lehkých OA.

Dělostřelectvo.

Lehké dělostřelectvo (i mot.) je vybaveno jednotně houfnicemi 105 cm. Má být zavedena houfnice nějakého nového vzoru, jež znamená podle slov zahr. tisku „převrat v dělostřelecké výzbroji“. (Míněno je asi zavedení jednotného děla místo dosavadních houfnic a kanonů.)

Dělostřelectvo těžké je vybaveno dosud jen 10 cm kanony a 15 cm houfnicemi, zhruba z polovice je motorisováno. Jen ojediněle se objevují 15 cm kanony, rovněž motorisované. Z jeho mírových svazů by bylo asi postaveno v mob. jak těžké děl. divisní (hip.), tak děl. sborové atd.

Protitankové zbraně.

Kromě 14. roty u každého p. pluku (9 děl 37 cm) má každá divise oddíl o 3 rotách (27 kan.), v divisi tedy 54 motorisované kan. 37 cm. Počítá se též se zavedením 20 mm kulometu, jenž by sloužil i pro účely OPL.

*

V podzimní reorganizační etapě 1936 bylo dosaženo zákonem z r. 1935 ohlášeného počtu 12 sborů (36 pěších divisí).

Je otázka, zůstane-li německá armáda jen při tomto rámci. Je možné, že nezbytně příliš vysoké počty jednotek při dvouleté presenční službě budou mocnou pohnutkou, aby tento rámec byl rozšířen.

Vojenství u nás a v cizině.

Le Collège des hautes études de défense nationale.

(Nové francouzské středisko strategických studií.)

Francouzský ministr národní obrany a války Edouard Daladier, jemuž připadl úkol koordinovat v zájmu obrany státu úsilí všech tří ministerstev národní obrany, ministerstva války, námořnictva a letectví, ustavil jako jednu z prvních realizací svého obtížného úkolu nové vysoké vojenské studijní středisko pod názvem „Collège des hautes études de défense nationale“. Ústav zahájil svou činnost 15. října m. r. a promotorem jeho otevření byl nám dobře známý generál J a m e t, bývalý velitel naší vysoké školy válečné. Ředitelem ústavu je viceadmirál C a s t e x; doba trvání studijního běhu je stanovena zatím na 4 měsíce, již od začátku žádají však interesované kruhy její prodloužení. Počet účastníků jednotlivých kursů je stanoven 30 osobami, a to 15 zvláště vybranými a kvalifikovanými vysokými důstojníky štábů vojska pozemního, námořního a letectva a 15 vysokými civilními hodnostáři, určenými civilními ministerstvy zúčastněnými aktivně při obraně státu.

Ustavení tohoto studijního střediska, jehož správný název by byl středisko strategických studií, je ve Francii požadavkem starým asi 10 let, který se dočkal teprve nyní svého splnění. Při jeho zřízení napsali do časopisu „La France militaire“ tři francouzští generálové svůj názor o účelnosti této instituce; všichni ji vítají jako nejvyšší nutnou. Byl to generál de Cugnac, Camon a Brémond, z jejichž článků vyjímáme nejpodstatnější části, abychom účel a funkci tohoto dnes nejvyššího francouzského vojenského učiliště náležitě objasnili.

Generál de C u g n a c píše 21. srpna 1936 mimo jiné: Saint Cyr a sesterské školy vychovávají nám důstojníky trupy. Vysoká škola válečná (Ecole supérieure de guerre) zásobuje armádu důstojníky generálního štábu. Středisko vysokých studií vojenských (Centre des Hautes Etudes Militaires) připravuje náčelníky štábů, velitelství sborů a armád. Námořnictvo a letectvo má obdobné školy pro výchovu svých vlastních orgánů. Všechny tyto složky bojových sil francouzských připravují takto co nejlépe důstojníky pro svou vlastní potřebu, úplně samostatně a nezávisle. Dosud však nikdo nestudoval koordinaci těchto tří složek. K dosažení dobrých konečných výsledků je však nezbytné třeba, aby se každá z nich snažila pracovat k jednomu společnému cíli stanovenému vyšší vůlí; letouny, kanony a pušky musí soustředit své úsilí. Je nezbytné tyto společné složité a důležité problémy studovat a připravovat jejich realizaci. Není nic platno mít v závodu dobré dělníky a dobré stroje, když jim chybí jednotné řízení v podnikání. O nezbytné součinnosti mezi vládou, která válku vede, a ozbrojenými silami, které mají za úkol zlomit nepřátelský odpor, se dosud mnoho nemluvilo, protože se tento problém zdál mimořádně obtížným. To je druhý důvod pro založení této nové instituce.

V moderní válce se dobrá strategie nedá improvizovat, nemůže tak činit ani generalisimus branné moci ani ministr národní obrany ani předseda vlády. Generalisimus je určen předem a připravuje se soustavně na svůj obtížný úkol vedoucího стратега. Potřebuje však spolupracovníky. Musí mít k ruce kvalifikované důstojníky pozemních, námořních i leteckých sil, znalých možností svých armád i otázek velké taktiky a strategie. Tito důstojníci musí nezbytně konat speciální studia.

Předseda vlády, ministr národní obrany a ministři války, námořnictva a letectva, jakož i ostatní ministři vlády nebo užší válečné rady nejsou zvláště zapracováni v otázkách vedení války. Jsou to lidé političtí, jimž tyto problémy jsou neznámé, neboť po většině je přivádí do vlády vnitropolitická fluktuující situace, někdy jen na několik měsíců nebo dokonce dní. Tito ministři a jejich vlády nesoucí velkou tíhu odpovědnosti vedení války potřebují ve svých resortech spolupracovníků, kteří se vyznají v těchto